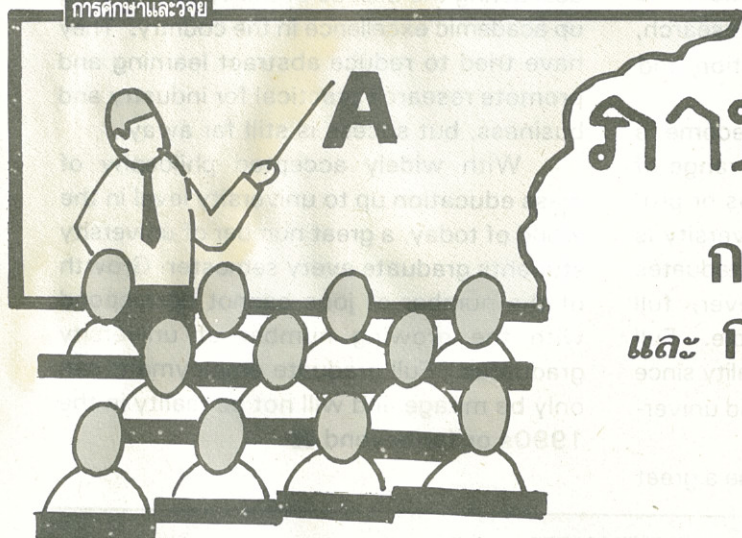

การศึกษาและวิจัย

ครูสอน ภาษาอังกฤษ

การเตรียม, การสอน และ การปรับปรุงตนเอง

*ปริญา เกื้อหนุน

ก การสอนภาษาอังกฤษของครูในประเทศไทย มักจะเต็มไปด้วยคำถามของทั้งผู้สอนและผู้เรียนอยู่เสมอ ซึ่งล้วนเป็นคำถามที่หาคำตอบแน่ชัดไม่ได้ มักจะเป็นคำถามที่ว่า จะทำอย่างไรให้นักศึกษาเรียนภาษาอังกฤษได้ดี หรือ เรียนอย่างไรจึงพูดภาษาอังกฤษได้ หรือ แม้กระทั่งคำถามที่ว่าสอนภาษาอังกฤษอย่างไรจึงจะให้ผู้เรียนมีความสุข คำถามดังกล่าวเหล่านี้ล้วนสะท้อนให้เห็นปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ดำรงอยู่ อย่างไรก็ดี ในการขจัดปัญหาทั้งปวงในการเรียนการสอนและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนให้ดีขึ้น ครูผู้สอนผู้น่าจะปฏิบัติในสิ่งต่าง ๆ คือ

1. การทำการสำรวจเพื่อการสอน ในการดำเนินการสอนนั้นถือว่าผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลางการเรียนรู้ ผู้สอนเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมมา เพื่อช่วยเหลือแนะนำและสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุจุดหมายในการเรียนรู้ ผู้สอนจึงต้องทำความรู้จักกับผู้เรียนในด้านจิตวิทยา สังคม และด้านส่วนตัวของผู้เรียน

ในการสำรวจทางด้านจิตวิทยา ครูผู้สอนควร จะทำการสำรวจด้านความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ของผู้เรียน นอกจากนั้นยังต้องทราบเกี่ยวกับพื้นฐานความสามารถทางภาษาจากข้อมูลดังกล่าวจะทำให้ผู้สอนตัดสินใจได้ว่า ระดับความสามารถของนักศึกษาอยู่ในระดับใด ควรจะให้การช่วยเหลือผู้เรียนคนใด และควรส่งเสริมผู้เรียนคนใดให้มีความก้าวหน้ามากขึ้น ผู้สอนสามารถเสาะหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนได้จากบันทึกเอกสารของสถานศึกษา หรือจากการสัมภาษณ์นักศึกษา แต่ผู้สอนบางท่านใช้การระดมสมอง (Brainstorming) ก่อนทำการสอนเนื้อหาแต่ละเรื่อง ด้วยวิธีการนี้ ผู้เรียนสามารถแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้เรียนด้วยกันภายในชั้นเดียวกัน ทั้งยังทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและรู้คุณค่าของตนเอง

ข้อมูลทางด้านจิตวิทยาอีกประการหนึ่งที่ผู้สอนควรจะสนใจก็คือ วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการค้นคว้าของนักจิตวิทยาทำให้เราทราบว่า ผู้เรียนแต่ละคนมีวิธีการรับรู้ วิธีการจัดระบบข้อมูลตามความสามารถทาง

สติปัญญา และบุคลิกภาพของแต่ละคน นักจิตวิทยาากลุ่มหนึ่งได้แบ่งวิธีการเรียนรู้ของนักศึกษาออกเป็น 18 วิธีแต่อีกกลุ่มหนึ่งได้แบ่งวิธีการเรียนรู้ของนักศึกษาออกเป็นถึง 29 วิธีการ จะอย่างไรก็ตามมีองค์ประกอบที่สำคัญ 2-3 ประการที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษา เช่น นักศึกษาบางคนใช้วิธีการเรียนจากส่วนรวม (Whole) ไปหาส่วนย่อย โดยจะทำความเข้าใจรายละเอียดส่วนย่อยหลังจากทำความเข้าใจข้อมูลโดยรวมแล้ว แต่นักศึกษาบางคนถนัดใช้วิธีการเรียนจากการทำความเข้าใจรายละเอียดส่วนย่อยแต่ละส่วนก่อน แล้วจึงทำความเข้าใจข้อมูลส่วนทั้งหมด นอกจากนั้นวิธีการเรียนอีกชนิดหนึ่งที่นักศึกษามักจะใช้ก็คือ ความสามารถที่จะระลึกเรื่องราว หรือแสดงออกได้โดยอัตโนมัติและสามารถอดทนต่อความไม่ชัดเจนของความหมายในภาษา ลักษณะดังกล่าวนี้มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ทางภาษาของนักศึกษา ซึ่งครูผู้สอนภาษาอังกฤษต้องตระหนักถึงวิธีการเรียนของนักศึกษาของตนและปฏิบัติการสอนให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนของนักศึกษา ถ้าสอนนักศึกษาเป็นกลุ่มครูผู้สอนก็ต้องพิจารณาว่า นักศึกษาส่วนมากมีวิธีการเรียนอย่างไร และสอนให้ตรงกับวิธีการเรียนของนักศึกษาส่วนมาก อีกวิธีหนึ่งที่ครูผู้สอนอาจปฏิบัติก็คือ เปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาให้ดีขึ้น แทนการสอนให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนของนักศึกษา เช่น ครูผู้สอนอาจฝึกให้นักศึกษาทำความเข้าใจเนื้อหาการเรียนจากส่วนย่อยซึ่งถือว่า เป็นวิธีที่ดีกว่าการเรียนรู้จากส่วนรวม นอกจากนั้น ครูก็สร้างบรรยากาศที่ดี ไม่น่ากลัวขึ้นในห้องเรียน เป็นต้น

องค์ประกอบทางด้านจิตวิทยาอีกประการหนึ่งที่ครูผู้สอนควรจะสำรวจจากนักศึกษาก็คือองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ (affective factors) ในการเรียนรู้ทางภาษาพบว่าองค์ประกอบทางด้านอารมณ์สองประการที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางภาษา คือ ทศนคติ (attitude) กับการรู้คุณค่าของตนเอง (self-esteem) นักจิตวิทยาพบว่า ทศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาจะส่งผลด้านบวก

ต่อการรับรูภาษานั้น ๆ ยิ่งกว่านั้นนักจิตวิทยายังพบอีกว่า นักศึกษาที่รู้คุณค่าตนเองจะมีความสามารถในการเรียนรู้การพูดดีขึ้น ดังนั้นผู้สอนภาษาอังกฤษต้องให้ความสำคัญต่อเรื่องที่กล่าวมาและความรู้สึกอื่น ๆ ของนักศึกษา ทั้งนี้เพราะว่า ในบางกรณีการเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติของนักศึกษาบางประการจะนำไปสู่การเรียนรู้ของนักศึกษามากยิ่งขึ้นกว่าการทำแบบฝึกหัดเป็นชั่วโมง ๆ

ข้อมูลประการที่สองที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษควรที่จะรู้จักคือ ความต้องการของนักศึกษา ซึ่งอาจจะถามว่า นักศึกษาต้องการเรียนรู้อะไรจากวิชาที่เรียน พวกเขาต้องการเรียนรู้คำศัพท์ทั่วไปหรือศัพท์เทคนิคหรือนักศึกษาเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพราะว่า เป็นวิชาบังคับที่มีความจำเป็นต้องเรียน การได้สอบถามนักศึกษามีความจำเป็นมากสำหรับผู้สอน อย่างน้อยก็ด้วยเหตุผลสองประการ คือ เพื่อช่วยให้ครูผู้สอนสามารถเลือกสรรและทำการสอนเนื้อหาทางภาษาได้สอดคล้องและเหมาะสมที่สุด ประการที่สองจากการที่ได้สอบถามความต้องการของนักศึกษาจะทำให้ให้นักศึกษารู้ว่า ตนเองมีจุดมุ่งหมายในการเรียนอย่างไร สำหรับนักศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายของการเรียนเพื่อคะแนนหรือปริญญาบัตรเพียงอย่างเดียว นั้น ครูผู้สอนต้องช่วยเหลือให้นักศึกษาเหล่านั้นเห็นประโยชน์ที่แท้จริงที่พวกเขาจะได้รับจากการเรียนภาษาอังกฤษให้ได้

ข้อมูลสำคัญประการสุดท้ายที่จำเป็นสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ คือ องค์ประกอบทางสังคม (Social Factors) ข้อมูลทางสังคมมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าองค์ประกอบทางจิตวิทยาและความต้องการของนักศึกษา สิ่งแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมภาษาที่นักศึกษาเรียนรู้นั้นจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง ครูผู้สอนต้องตระหนักถึงสิ่งแวดล้อมประการแรกที่จะมีอิทธิพลต่อนักศึกษาก็คือสังคมโดยรวม (Society as a Whole) ที่นักศึกษาถือกำเนิดและใช้ชีวิต ผู้สอนควรรู้ว่าอะไรคือสิ่งสำคัญที่สุดในสังคมนั้น จุดมุ่งหมายและความต้องการของสังคมทั้งหมดหรือว่าเป็นเพียงจุดมุ่ง

หมายและความต้องการของบุคคลบางคนในสังคม อะไรคือจุดมุ่งหมายรวมของสังคมจากความคิดของนักศึกษาทัศนคติที่ว่านี้อาจจะขัดขวางการเรียนรู้ของนักศึกษาได้ นอกจากนั้นแล้วสภาพแวดล้อมของนักศึกษาแต่ละคนไม่ว่าจะเป็นเพื่อนสนิท ครอบครัว เพื่อนร่วมงาน ล้วนมีอิทธิพลต่อทัศนคติ การประเมินคุณค่าของตนเองและภาพพจน์ของตนเอง ของนักศึกษา ซึ่งส่งผลต่อการเรียนภาษาและบางครั้งจะพบว่า ทัศนคติบางอย่างที่ขัดขวางความก้าวหน้าของนักศึกษาเกิดจากเพื่อนในกลุ่มของนักศึกษาเองมากกว่าที่จะเนื่องมาจากไม่มีความถนัดทางภาษา (Language Aptitude) เช่น ทัศนคติที่ว่าวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาของผู้หญิง หรือ ผู้ชายที่เป็นผู้หญิง เป็นต้น

การนำข้อมูลไปใช้เพื่อดำเนินการสอน เมื่อครูผู้สอนได้สำรวจข้อมูลทางด้านจิตวิทยาทางภาษาศาสตร์ ความต้องการและทางสังคมของนักศึกษาพร้อมทั้งได้วิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ผู้สอนก็สามารถกำหนดวิธีการสอนได้ 3 ประการด้วยกัน คือ ประการแรก ครูผู้สอนสามารถเลือกเนื้อหาที่จะสอนโดยคำนึงถึงความต้องการและระดับความรู้ของนักศึกษา ประการที่สอง ครูผู้สอนจะกำหนดวิธีการสอนได้โดยต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนของนักศึกษาเป็นเกณฑ์และประการสุดท้าย ครูผู้สอนสามารถสร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่เสริมการเรียนรู้และจัดบรรยากาศที่เป็นอุปสรรคทั้งปวงในห้องเรียน ทำให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกมั่นใจและไม่มีความกลัวต่อการเรียน

2. การปฏิบัติของครูผู้สอนเมื่อทำการสอน จากการสำรวจหาข้อมูลทางด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับนักศึกษาและกำหนดวิธีการสอนเสร็จแล้ว ครูผู้สอนจะต้องเตรียมตัวและปฏิบัติตัวในขณะที่ทำการสอน ดังนี้

2.1 เตรียมแผนการสอนหลายวันล่วงหน้า การเตรียมแผนการสอนถ้าเป็นไปได้ควรจะเตรียมประมาณ 1 สัปดาห์ล่วงหน้า ซึ่งครูผู้สอนต้องเตรียมเหตุการณ์สมมติ สื่อการสอน เนื้อหาทางไวยากรณ์ การฟังและ

กิจกรรมต่าง ๆ

2.2 ทำตารางบันทึกการใช้เอกสารการสอน การทำบันทึกการใช้เอกสารการสอนจะทำให้ครูผู้สอนตรวจสอบได้ว่าได้สอนไปเพียงใด เพื่อจะได้ทบทวน รวมทั้งทำให้เนื้อหาการสอนต่อเนื่องกับเนื้อหาเดิมในการทำตารางบันทึก การใช้เอกสารการสอนครูผู้สอนควรทำตารางที่ระบุวันที่ สถานการณ์สมมติที่ใช้สอน เนื้อหาภาษาและไวยากรณ์ที่สอน

2.3 การให้การบ้าน ในการให้การบ้านแก่นักศึกษา ครูผู้สอนควรให้การบ้านก่อนการเริ่มทำการเรียนการสอน โดยเขียนคำสั่งไว้ที่มุมกระดานด้านบนซ้ายและใช้ตัวย่อในการสั่งการบ้าน เช่น HW (Homework), ST (Study), R (Read), Wr (Writing), Pg,X,Ex 1,2,4,6 นอกจากนั้นแล้วครูผู้สอนอย่าให้การบ้านตรงกับวันหยุดหลายวัน หรือตรงกับการสอบวิชาอื่น

2.4 การเริ่มต้นการสอน ควรเริ่มต้นการสอนด้วยการทักทายด้วยความยิ้มแย้มกับนักศึกษาและใช้เวลาสองสามนาทีหลังจากการทักทายแสดงความสนใจต่อนักศึกษาเป็นรายบุคคลด้วยการพูดจาทักทายถึงความแตกต่างผิดแผกของนักศึกษาแต่ละคน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องผมใหม่ เสื้อใหม่ ฯลฯ เพื่อสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองและสร้างความสบายใจให้นักศึกษา

2.5 การสอบย่อย การสอบย่อยเป็นการทดสอบความเข้าใจของนักศึกษาว่าเขาเข้าใจมากเพียงใด โดยการเขียนข้อสอบบนกระดานให้นักศึกษาสอบและควรมีการทดสอบทุกครั้ง

2.6 การเขียนกระดาน ครูผู้สอนควรปล่อยโอกาสให้นักศึกษาที่เรียนดีออกไปเขียนคำถามและคำตอบบนกระดาน เพื่อสร้างความกระตือรือร้นและความมั่นใจและการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากขึ้น

2.7 การส่งคืนกระดาษข้อสอบและการบ้าน เพื่อให้ นักศึกษาทราบถึงความก้าวหน้าของตนเองและข้อผิดพลาดต่าง ๆ ครูผู้สอนควรส่งคืนการบ้านและกระดาษข้อสอบโดยเร็ว

นอกจากครูผู้สอนภาษาอังกฤษจะต้องปฏิบัติตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ครูผู้สอนภาษาอังกฤษยังต้องปรับปรุงและพัฒนาตนเอง เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านอารมณ์ ทักษะ การสอน การจัดการห้องเรียน และการหาความรู้ทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

1. ครูผู้สอนจะต้องรู้จักตนเองและจุดด้อยของตนเองว่ามีอะไรบ้าง และควรจะปรับปรุงจุดอ่อนเหล่านั้นให้ได้ ทั้งยังจะต้องมีความรู้ทางด้านจิตวิทยา และสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการเรียน ทั้งมีความรู้ด้านประเพณี วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาที่ตนสอนเป็นอย่างดี

2. ผู้สอนต้องมีความกระตือรือร้นในการสอน โดยอาจารย์ผู้สอนต้องมีความรักต่อผู้เรียนและอาชีพของตนเอง ซึ่งจะส่งผลที่ดีต่อการเรียนของผู้เรียน

3. ผู้สอนจะต้องมีความคิดริเริ่ม เพราะการสอนไม่ใช่เป็นกิจกรรมที่มีเพียงแต่การเป็นหนังสือเรียน ทำแบบฝึกหัด โดยที่ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดไปด้วยใจที่ไม่มีความผูกพันใด ๆ แต่ผู้สอนอาจคิดค้นเทคนิคอื่น ๆ มาใช้ได้

4. ผู้สอนควรทำการสอนด้วยความรวดเร็วต่อเนื่อง และมีอารมณ์ขัน อารมณ์ขันจะช่วยลดความกดดัน ความกลัวในการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่วนความรวดเร็วต่อเนื่องจะทำให้ผู้เรียนมีจิตใจจดจ่อต่อการเรียนตลอดเวลา

5. ผู้สอนควรชักจูงให้ผู้เรียนเรียนและฝึกภาษาอังกฤษ การที่ผู้สอนพูดภาษาอังกฤษกับผู้เรียนเป็นการฝึกให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างจริงจัง และการเรียนที่ผู้เรียนได้มีการฝึกจะสร้างความมั่นใจให้ผู้เรียนมากขึ้น อย่างไรก็ตามในการสอนผู้สอนไม่ควรสอนเนื้อหาเยิ่นเย้อไป จะทำให้นักศึกษาหมดกำลังใจที่จะเรียนหรือฝึกอีกต่อไป นอกจากนั้นความยากของเนื้อหาที่พอประมาณจะทำให้เกิดความอยากเรียน แต่ถ้ายากเกินไปก็จะบั่นทอนความอยากเรียนของผู้เรียนได้เช่นกัน

6. ผู้สอนต้องให้กำลังใจแก่ผู้เรียนและมีความอดทนต่อข้อบกพร่องผิดพลาดของผู้เรียน ซึ่งผู้สอนจะแสดงความอดทนต่อนักศึกษาทุกคน โดยไม่แสดงความ

ไม่พอใจแม้บนสีหน้า เมื่อผู้เรียนตอบผิดครั้งแล้วครั้งเล่า การที่ผู้เรียนมีทัศนคติด้านบวกในด้านความพยายามครั้งแล้วครั้งเล่า นับวันความพยายามและแรงจูงใจก็จะทำขึ้นเรื่อย ๆ จนเกิดการเรียนรู้ในที่สุด

7. ผู้สอนจะต้องมีพื้นฐานด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดีและสามารถอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจได้โดยทันที ถ้าไม่รู้ก็ควรจะบอกผู้เรียนตามตรง

8. ผู้สอนต้องใช้เวลา 2-3 นาที เพื่อจะตอบคำถามในห้องเรียนหรือมีเวลาสัก 5 นาที เพื่อแก้ข้อข้องใจต่าง ๆ ของผู้เรียนตอนท้ายชั่วโมง

9. ผู้สอนต้องปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่แบ่งเพศ วัย สถานภาพการสมรสและเชื้อชาติ ผู้สอนบางคนมักจะหยิบยกเรื่องที่เป็นที่สนใจของผู้หญิงขึ้นมาพูดเพียงอย่างเดียว ซึ่งจะเป็นการบั่นทอนผู้เรียนที่เป็นชาย หรือบางครั้งผู้สอนสนใจผู้เรียนที่เรียนเก่งเพียงอย่างเดียว ซึ่งไม่เป็นการยุติธรรมและบั่นทอนการเรียนของผู้เรียนอย่างยิ่ง

10. ผู้สอนต้องไม่ใช้อารมณ์โกรธต่อนักเรียน ซึ่งเป็นการทำลายสมาธิของผู้เรียนและสกัดกั้นการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง

จากวิธีการปฏิบัติดังกล่าวมานี้เป็นหนทางสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่จะลดปัญหาและอุปสรรคลงได้มาก จะอย่างไรก็ตามการเรียนการสอนเป็นวิทยาการที่พัฒนาก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้งเช่นเดียวกับวิทยาการด้านอื่น ๆ เป็นหน้าที่ของครูผู้สอนเท่านั้นที่จะติดตามค้นหา และปรับปรุงวิธีการสอนให้สอดคล้องและทันสมัยยิ่งขึ้น เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งครูผู้สอนคงตระหนักว่าจะต้องไม่หยุดนิ่ง ต้องค้นคว้าปรับปรุงการสอนและปรับปรุงตนเองอย่างไม่หยุดยั้งจึงจะทำให้อาชีพการสอนมีความหมายและมีคุณค่าต่อตนเองและต่อผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง □

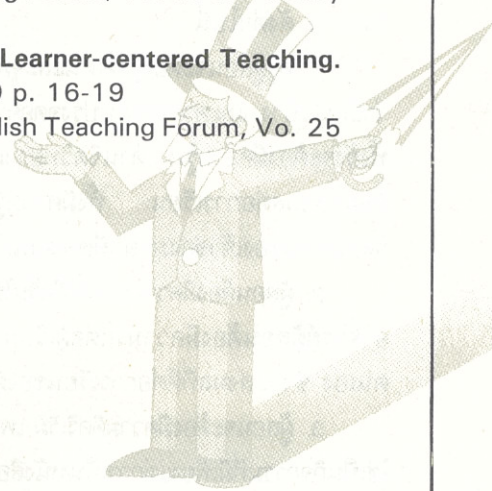
บรรณานุกรม

Champeau de Lopez, Cheryl L. **The Role of the Teacher in Today's Language Classroom.** English Teaching Forum, Vo.27 No. 3 July 1989 p. 2-5

Finocchiaro, Mary. **Teacher Development.** English Teaching Forum, Vo. 26 No. 3 July 1988 p. 2-5

McLean, Alan C. **Destroying the Teacher: The Need for Learner-centered Teaching.** English Teaching Forum. Vo. 18 No. 3 July 1980 p. 16-19

Miller, Patricia. **Ten Characteristics of a Good Teacher.** English Teaching Forum, Vo. 25 No. 1 January 1987 p. 40-41.

บัตรหลวง ATM

เพื่อความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย

ร่วมกับ

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ธนาคารกรุงเทพ สาขาราชวัตร

ให้บริการชำระค่าลงทะเบียนโดยบัตรบัตรหลวง A.T.M.

ผ่านเครื่อง P.O.S. ออนไลน์ สมบูรณ์แบบเครือข่ายครอบคลุม 73 จังหวัด

สามารถฝากถอนเงินได้ทันทีที่ต้องการ

“เพราะเราอยู่ใกล้พร้อมรับใช้ประชาชน”

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด
เพื่อนคู่คิดมิตรคู่บ้าน

